

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تهران مرکزی
دانشکده ادبیات و علوم انسانی ، گروه الهیات
پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد (M.A)
گرایش: فقه و حقوق اسلامی

عنوان :
بررسی تطبیقی جرم جریحه دار کردن عفت عمومی
در فقه و حقوق موضوعه

استاد راهنما
دکتر هادی عظیمی گرکانی

استاد مشاور
دکتر علی بهرامی نژاد مغویید

پژوهشگر
سمیه کرمانی

تابستان ۱۳۹۰

تقدیم به ساحت قدس مهدوی (ع)

به خانواده عزیزم که همراهم بوده
اند و یاریم کرده اند
و همه آنان که در جستجوی حقیقت
اند ...

تقدیر و تشکر...

«من لم یشکر المخلوق لم یشکر الخالق»

- در هر نعمتی حق سپاسی است و به تحقیق
مرا توان آن نیست که مراتب سپاسگزاری خود
را از تمامی بزرگوارانی که شمع وجودشان را
با اخلاق به پای شیفتگان علم و دانش ذوب
کرده اند به جای آورم.

- عرض تقدیر و تشکر از کوششهای
استاد محترم جناب آقای دکتر هادی عظیمی
گرگانی و نیز استاد محترم جناب آقای
دکتر علی بهرامی نژاد مغویید

- و در آخر وظیفه ی خود می دانم از تمام
دوستان و کسانی که مرا در تدوین این پایان
نامه یاری کرده اند، کمال تشکر و قدردانی را به
جای بیاورم.

تعهد نامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانب **سمیه کرمانی** دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته به شماره دانشجویی ۸۸۰۶۴۹۵۶۲۰۰ در رشته **الهیات- فقه و مبانی حقوق** که در تاریخ ۹۰/۴/۳۰ از پایان نامه خود تحت عنوان **بررسی تطبیقی جرم جریحه دار کردن عفت عمومی در فقه و حقوق موضوعه** با کسب نمره ۱۷/۸۵ و درجه بسیار خوب دفاع نموده ام. بدینوسیله متعهد می شوم:

۱- این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط این جانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه، کتاب، مقاله و...) استفاده نموده ام. مطابق ضوابط و رویه های موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست ذکر و درج کرده ام.

۲- این پایان نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایین تر، یا بالاتر) در سایر دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

۳- چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، قصد استفاده و هر گونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و... از این پایان نامه داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.

۴- چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را بپذیرم و واحد دانشگاهی مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچگونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی: **سمیه کرمانی**

امضاء:

بسمه تعالی

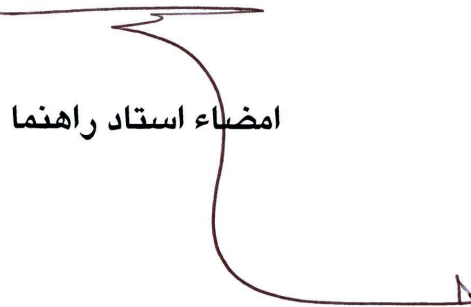
در تاریخ ۹۰/۴/۳۰

دانشجوی کارشناسی ارشد سمیه کرمانی از پایان نامه خود دفاع نموده و با

نمره ۱۷/۸۵ به حروف ^{تفصیلاً} ~~صافه~~ ^{و مستند} و با درجه بسیار خوب مورد تصویب قرار

گرفت.

امضاء استاد راهنما

بسمه تعالی
 دانشگاه آزاد اسلامی - واحد تهران مرکزی
 دانشکده ادبیات و علوم انسانی

XX

(این چکیده به منظور چاپ در پژوهش نامه دانشگاه تهیه شده است)

کد شناسایی پایان نامه: ۱۰۱۲۰۴۰۷۸۹۲۰۱۹	نام واحد دانشگاهی: تهران مرکزی کد واحد: ۱۰۱
عنوان پایان نامه: بررسی تطبیقی جرم جریحه دار کردن عفت عمومی در فقه و حقوق موضوعه	
نام و نام خانوادگی دانشجو: سمیه کرمانی شماره دانشجویی: ۸۸۰۶۴۹۵۶۲۰۰ رشته تحصیلی: زبان و ادبیات فارسی	تاریخ شروع پایان نامه: ۸۹/۹/۳۰ تاریخ اتمام پایان نامه: ۹۰/۴/۳۰
استاد / استادان راهنما: دکتر هادی عظیمی گرکانی استاد / استادان مشاور: دکتر علی بهرامی نژاد مغویید	
آدرس: تهران، میدان پاستور، خیابان پاستور، پلاک ۹۷، واحد ۱۹ تلفن: ۶۶۴۷۵۲۵۴	
<p>چکیده پایان نامه (شامل خلاصه ، اهداف ، روشهای اجرا و نتایج به دست آمده):</p> <p>اخلاق به عنوان یکی از مهمترین پایه های مدنی جوامع نقش مهمی در سلامتی جوامع روز دنیا ایفا می کند به این لحاظ هر گونه نقض و خلل در آن ضربات سنگینی به پیکره جامعه و بنیان آن که خانواده است وارد می کند. از این رو بسیاری از جوامع درصدد حفظ حدود ارزش های اخلاقی هستند و هر گونه نقض در آن را به شدت تحریم می کنند و در قبال آن واکنش نشان می دهند. از آنجا که جامعه ایرانی، جامعه ای عمیقاً مذهبی است ، نسبت به رعایت عفت عمومی جامعه به عنوان یکی از ارکان مذهبی- اخلاقی جامعه پایبند است و اعمالی که سبب جریحه دار شدن عفت عمومی می شود را جرم انگاری و برای آن مجازات تعیین کرده است در پژوهش پیش رو ابتدا سیر قانونگذاری و تاریخچه ای جرم جریحه دار کردن عفت عمومی را بیان و سپس این جرم از نظر حقوقی و بالاخص حقوق جزا و در ادامه از نظر فقه امامیه و اهل تسنن بررسی و در پایان از منظر فقه اسلامی و حقوق موضوعه مورد بررسی تطبیقی قرار دادیم.</p>	

تاریخ امضا:

مناسب است
 مناسب نیست

نظر استاد راهنما برای چاپ در پژوهش نامه دانشگاه

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

فصل اول: کلیات طرح

۱-۱ بیان مسأله	۲
۲-۱ اهداف تحقیق	۳
۳-۱ اهمیت موضوع تحقیق و انگیزش انتخاب آن	۳
۴-۱ سؤالات و فرضیه های تحقیق	۳
۵-۱ روش تحقیق	۴
۶-۱ محدودیتها و مشکلات تحقیق	۴
۷-۱ واژه شناسی	۵
۱-۷-۱ معنای لغوی و اصطلاحی جریحه دار کردن عفت عمومی	۵
۸-۱ تعریف جرم جریحه دار کردن عفت عمومی	۶
۹-۱ جایگاه جرم جریحه دار کردن عفت عمومی نسبت به سایر جرایم مشابه	۶
۱-۹-۱ نقض اخلاق حسنه	۶
۲-۹-۱ جریحه دار کردن احساسات عمومی	۷
۳-۹-۱ هتک ناموس	۷
۴-۹-۱ هتک عفت	۷
۵-۹-۱ منافیات عفت	۸
۶-۹-۱ جرایم علیه عفت و اخلاق عمومی	۸

فصل دوم: جرم جریحه دار کردن عفت عمومی در اینه قانون

۱-۲ سیر قانون گذاری خصوص جرم جریحه دار کردن عفت عمومی در تاریخچه ایران	۱۱
۱-۱-۲ قبل از انقلاب	۱۲
۲-۱-۲ بعد از انقلاب	۱۳
۲-۲ اصل قانونی بودن جرایم و مجازاتها در شریعت اسلام و منابع آن	۱۵
۳-۲ ارکان تشکیل دهنده جرم	۱۷
۱-۳-۲ رکن قانونی	۱۷
۱-۳-۲-۱ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۷۵	۱۷
۲-۳-۲-۱ قانون نحوه رسیدگی به تخلفات و مجازات فروشندگان لباس هایی که استفاده از نهادر ملاعام خلاف شرع است و عفت عمومی را جریحه دار می کند	۲۵
۳-۳-۲-۱ قانون نحوه مجازات اشخاصی که در امور سمعی و بصری فعالیت غیرمجاز می کنند	۲۹
۴-۳-۲-۱ جرایم علیه عفت و اخلاق عمومی ذیل عنوان جرایم رایانه ای	۳۲

۳۴ ۴-۲ رکن مادی
۳۴ ۱-۴-۲ رفتار مجرمانه
۳۴ ۲-۴-۲ رابطه با جنس مخالف
۳۵ ۳-۴-۲ نحوه پوشش و آرایش
۳۶ ۴-۴-۲ دایر و اداره کردن مراکز فساد و فحشا
۳۷ ۵-۴-۲ آثار سمعی و بصری غیرمجاز
۳۸ ۶-۴-۲ سایر رفتارهای مجرمانه
۳۹ ۵-۲ موضوع جرم جریحه دار کردن عفت عمومی
۴۰ ۶-۲ نتیجه مجرمانه
۴۱ ۷-۲ نقش عنصر زمان و مکان
۴۱ ۱-۷-۲ نقش عنصر مکان
۴۲ ۲-۷-۲ نقش عنصر زمان و حکومتها
۴۳ ۸-۲ رکن معنوی

فصل سوم) جریحه دار کردن عفت عمومی از دیدگاه جرم شناسی و حقوق جزا

۴۶ ۱-۳ مبانی نظری
۴۶ ۱-۱-۳ عرف و نقش آن
۴۷ ۲-۱-۳ عفت و اخلاق
۴۹ ۲-۳ انحرافات جنسی مشمول جرم جریحه دار کردن عفت عمومی
۴۹ ۱-۲-۳ خودنمایی جنسی
۵۰ ۲-۲-۳ پوشیدن لباس جنس مخالف (مبدل پوشی)
۵۱ ۳-۲-۳ روسپیگری
۵۱ ۴-۲-۳ مالش گری جنسی
۵۲ ۵-۲-۳ چشم چرانی (نظر بازی)
۵۲ ۶-۲-۳ هرزه درایی تلفنی
۵۳ ۳-۳ تقسیم بندی مجرمان
۵۳ ۱-۳-۳ مجرمان روانی (منحرفان جنسی)
۵۴ ۲-۳-۳ مجرمان اتفاقی
۵۵ ۳-۳-۳ مجرمان حرفه ای
۵۶ ۴-۳ واکنشهایی قانونی علیه مرتکبین جرم جریحه دار کردن عفت عمومی
۵۶ ۱-۴-۳ تعریف مجازات و ویژگیهای آن
۵۸ ۲-۴-۳ اهداف وضع مجازات
۵۹ ۵-۳ ادله اثبات دعوا در جرم جریحه دار کردن عفت عمومی
۶۰ ۱-۵-۳ اقرار

۶۱ ۲-۵-۳ بینه
۶۱ ۳-۵-۳ علم قاضی
۶۳ ۶-۳ تعزیرات و مجازات در جرم جریحه دار کردن عفت عمومی
۶۳ ۱-۶-۳ مشارکت در جرم
۶۴ ۲-۶-۳ معاونت در جرم
۶۵ ۳-۶-۳ تکرار جرم و تشدید مجازات
۶۶ ۴-۶-۳ شلاق و اثاران
۶۷ ۱-۴-۶-۳ بررسی انتقادی شلاق به عنوان واکنش کیفری
۶۸ ۵-۶-۳ حبس
۶۹ ۶-۶-۳ مجازاتهای مالی
۷۰ ۷-۳ موانع تحقق جرم و تعقیب و اجرای مجازات
۷۰ ۱-۷-۳ عوامل رافع مسوولیت کیفری
۷۰ ۱-۱-۷-۳ صغر
۷۲ ۲-۱-۷-۳ جنون
۷۳ ۳-۱-۷-۳ اکراه
۷۵ ۴-۱-۷-۳ اجبار
۷۶ ۵-۱-۷-۳ اضطرار
۷۶ ۶-۱-۷-۳ اشتباه
۷۷ ۲-۷-۳ تعلیق تعقیب
۷۸ ۳-۷-۳ تعلیق اجرای مجازات
۷۸ ۱-۳-۷-۳ شرایط تعلیق اجرای مجازات
۸۰ ۲-۳-۷-۳ محکومینهای تعزیری و بازدارنده
۸۰ ۳-۳-۷-۳ جهات مخففه در مجازات
۸۱ ۴-۳-۷-۳ معاذیر قانونی در مجازات
۸۲ ۴-۷-۳ عفو و آثار آن

فصل چهارم: : بررسی جرم جریحه دار کردن عفت عمومی در فقه اسلامی (امامیه و اهل تسنن)

۸۵ ۱-۴ جرم در اسلام
۸۶ ۱-۱-۴ ملاک جرم در اسلام
۸۶ ۲-۱-۴ عناصر تشکیل دهنده جرم در اسلام
۸۷ ۲-۴ کیفر و مجازات از دیدگاه اسلام
۸۷ ۱-۲-۴ مبانی سیاست کیفری در اسلام
۸۸ ۲-۲-۴ اقسام کیفر

- ۳-۲-۴ ادله اثبات دعوا در جرایم منجر به حدود به شرایط آنها ۹۰
- ۴-۲-۴ تعزیر و جرایم منجر به تعزیر ۹۱
- ۳-۴ نصوص جزایی اسلام ۹۲
- ۴-۴ ادله اربعه در جرم جریحه دار کردن عفت عمومی در فقه اسلامی ۹۲
- ۱-۴-۴ کتاب قرآن ۹۲
- ۱-۱-۴-۴ آیاتی که بر حفظ عفت عمومی و پیشگیری از جرایم جنسی دلالت دارند ۹۲
- ۲-۱-۴-۴ آیاتی که بر نحوه برخورد و کیفیت مجازات مرتکبان جرایم جنسی دلالت دارند ۱۰۶
- ۲-۴-۴ روایات (سنت) ۱۰۷
- ۱-۲-۴-۴ روایات شیعه ۱۰۸
- ۲-۲-۴-۴ روایات اهل تسنن ۱۱۱
- ۳-۴-۴ اجماع فقها ۱۱۳
- ۱-۳-۴-۴ فقهای امامیه ۱۱۳
- ۲-۳-۴-۴ کلمات فقهای اهل تسنن ۱۳۳
- ۳-۳-۴-۴ استفتائات مراجع معاصر ۱۳۹
- ۴-۴-۴ عقل ۱۴۵

(فصل پنجم) - نتیجه گیری و پیشنهادات

- ۱-۵ وجوه اشتراک ۱۴۸
- ۲-۵ وجوه افتراق ۱۴۹
- ۳-۵ پیشنهادات ۱۵۰
- کتابنامه ۱۵۳

مقدمه :

به نام آنکه جان را آفرید. این اثر را به منظور روشن شدن گوشه ای از ابهامات و پاسخ به برخی سئوالات در زمینه جریحه دار کردن عفت عمومی آغاز می کنیم. این مقال از آن جهت مهم است که جرم جریحه دار کردن عفت عمومی از جمله جرایمی است که مستقیماً ارزشهای مذهبی و اخلاقی هر جامعه را مورد هدف قرار می دهد و سلامت جامعه بویژه نسل نوپا و جوان آنرا تهدید می کند و سبب اضمحلال و فروپاشی بنیان خانواده که همان جامعه است می شود بویژه آنکه این جرم نسبت به زمان و مکان در حال تحول است و در هر دوره زمانی و باتوجه به شرایط جامعه این جرم مصادیق جدیدتری می یابد و این امر همتی مضاعف را می طلبد که جامعه را نسبت به این خطرات هوشیار و آگاه سازد و از آنجا که جامعه امروز ما به این امر مبتلا شده لذا برآنیم با نگرشی دوباره در فقه اسلامی و حقوق موضوعه این جرم را مورد بررسی تطبیقی قرار دهیم و نقاط ضعف و قوت آنرا شناسایی و خلأهای قانونی موجود در آن را بیابیم و جهت رفع آنها راهکارهایی ارائه دهیم باشد که مورد قبول قانونگذار افتد و تدابیری جهت رفع این خلأها بیندیشد.

چکیده

جرائم بر ضد عفت و اخلاق عمومی جامعه فصل هجدهم باب تعزیرات قانون مجازات اسلامی را بخود اختصاص داده است که مشتمل بر ۵ ماده است. در پژوهش پیش رو ابتدا سیر قانونگذاری و تاریخچه جرم جریحه دار کردن عفت عمومی را بیان و سپس این جرم را از منظر حقوقی و بالأخص حقوق جزا و در ادامه از نظر فقهی (امامیه و اهل تسنن) بررسی کرده و در پایان آن را در فقه اسلامی و حقوق موضوعه مورد بررسی تطبیقی قرار دادیم. در طی این بررسی متوجه وجود خلائهای قانونی در زمینه حقوقی و همچنین ایراداتی در زمینه فقهی شدیم. عدم تعیین دقیق مصادیق جرم مذکور و قلمرو نهاد قانون و واگذاری این مهم به عهده قضات محترم از سوی مقنن که این موضوع میتواند سبب تشتت اراد محاکم قضایی شود و همچنین عدم وجود باب و قسمتی تحت عنوان جریحه دار کردن عفت عمومی در فقه موضوعه و پراکندگی مصادیق جرم مذکور در بخشهای حدود، دیات، تعزیرات در فقه موضوعه از مهمترین ایرادات وارده بر فقه و حقوق موضوعه خصوص جرم جریحه دار کردن عفت عمومی میباشد که در بخش پایانی با رایحه جمع بندی از بررسیهای بعمل آمده جهت رفع آنها راهکارهایی پیشنهاد شد. امید است انجام این راهکارها از سوی مقنن سبب رفع خلائها و ایرادات مذکور در بخشهای فقه و حقوق موضوعه خصوص جرم جریحه دار کردن عفت عمومی شود.

کلیدواژگان: جرم، عفت عمومی، اعمال منافی با عفت عمومی، اخلاق عمومی، عرف

فصل اول

کلیات طرح

۱-۱- بیان مسأله :

با گذر زمان و پیشرفت تکنولوژی روز در عرصه ارتباطات و رسانه های جمعی که سبب آشنایی و برخورد فرهنگهای روز دنیا با یکدیگر شده بیش از هر زمان دیگری شاهد ایجاد و رشد خرده فرهنگهای جدید در سطح جامعه هستیم. این امر منجر به بروز تغییراتی در خصوص رفتارها: ارزشها و حتی باورهای دینی جامعه بویژه نسل جوان شده و از آنجا که جامعه ایرانی جامعه ای عمیقاً مذهبی است این تغییرات در آن بسیار مشهود است این مسأله آنجا اهمیت می یابد که خرده فرهنگها و تغییرات وارد شده ارزشهای اخلاقی و عفت عمومی جامعه را تحت تأثیر قرار دهد باتوجه به اینکه رعایت عفت عمومی هر جامعه به عنوان یکی از مهمترین ارکان مذهبی - اخلاقی نقش مؤثری در سلامت جامعه ایفا می کند و از سوی دیگر به نسبت هر زمان معیارها و مصادیق جریحه دار کردن عفت عمومی متحول می شوند و تا کنون نیز این موضوع کمتر مورد توجه و تحقیق قرار گرفته لذا بر آنیم در این پژوهش جرم جریحه دار کردن عفت عمومی را از منظر فقه و حقوق موضوعه مورد بررسی قرار دهیم و خلأهای موجود در این زمینه را شناسایی کنیم باشد که از نظر قانونگذار کمبودها و خلأهای موجود برطرف شود با طرح این موضوع :

بررسی تطبیقی جرم جریحه دار کردن عفت عمومی در فقه و حقوق موضوعه.

۱-۲- اهداف تحقیق

نظر به عنوان موضوع تحقیق بر آنیم جرم جریحه دار کردن عفت عمومی را در فقه و حقوق موضوعه مورد بررسی تطبیقی قرار دهیم تا وجوه اشتراک و افتراق آنها را یافته و بالتبع خلأهای قانونی موجود در این زمینه بیابیم و راهکارهایی بیابیم باشد که قانونگذار این خلأها را با تدابیر خود رفع کند.

۱-۳- اهمیت موضوع تحقیق و انگیزش انتخاب آن

باتوجه به وجود خلأهای فقهی و حقوقی در زمینه تعریف جرم جریحه دار کردن عفت عمومی و بیان مصادیق و قلمرو آنها در فقه و حقوق موضوعه و نظر به اینکه تا کنون بطور گسترده این موضوع مورد تحقیق و پژوهش قرار نگرفته و اگر هم به آن پرداخته شده اغلب در زمینه حقوقی بوده و در زمینه فقهی کمتر به آن توجه شده لذا بر آن شدیم تا این موضوع را از منظر فقهی و حقوقی مورد بررسی تطبیقی قرار دهیم.

۱-۴- سنوالات و فرضیه های تحقیق

سنوالات تحقیق:

- ۱- مفهوم جریحه دار کردن عفت عمومی در فقه و حقوق موضوعه چیست و چه تعریفی دارد.
- ۲- مصادیق جرم جریحه دار کردن عفت عمومی و قلمرو آنها از منظر قانون شامل چه موضوعاتی می شود.
- ۳- جرم جریحه دار کردن عفت عمومی در فقه اسلامی (امامیه و اهل تسنن) شامل چه مصادیقی است.
- ۴- وجوه اشتراک و افتراق فقه اسلامی (امامیه و اهل تسنن) و حقوق موضوعه خصوص بررسی تطبیقی جرم جریحه دار کردن عفت عمومی کدامند.

فرضیه ها:

- جرم جریحه دار کردن عفت عمومی در حقوق موضوعه دارای تعاریف و مصادیق است.
- حقوق موضوعه در زمینه جرم انگاری و تعیین دقیق مصادیق و نحوه و کیفیت مجازات خصوص جرم جریحه دار کردن عفت عمومی دارای خلأها و ایراداتی است.
- جرم جریحه دار کردن عفت عمومی از منظر فقه اسلامی (امامیه و اهل تسنن) فاقد هرگونه تعریفی بوده و به آن باب خاصی در این زمینه اختصاص داده نشده است و لذا مصادیق آن در بخشهای و دیات قابل جستجو است.
- فقه اسلام و حقوق موضوعه خصوص بررسی تطبیقی جرم جریحه دار کردن عفت عمومی دارای وجوه اشتراک و افتراق هستند.

۱-۵ روش تحقیق

- استفاده از منابع کتابخانه ای و روش کتابخوانی و فیش برداری.
- استفاده از مقالات متعدد و نظرات اساتید فن
- استفاده از وبلاگهای حقوقی و مقالات متعدد در اینترنت پیرامون موضوع مرتبط

۱-۶ محدودیتها و مشکلات تحقیق

- فقدان منابع متعدد حقوقی که به تفصیل پیرامون موضوع مرتبط تألیف شده باشند.
- فقدان منبع مشخص فقهی پیرامون موضوع مرتبط

۷-۱ واژه شناسی

در این بخش می‌خواهیم ابتدا معانی و لغوی و اصطلاحی جرم موضوعه (جرم جریحه دار کردن عفت عمومی) را بیان کنیم و سپس مفهوم آنرا شرح داده و جایگاه آنرا نسبت به جرایم مشابه بیابیم. قبل از شروع فصل مقدمه این اثر را از نظر خواهید گذراند.

۱-۷-۱ معنای لغوی و اصطلاحی "جرم جریحه دار کردن عفت عمومی"

- معنای لغوی و اصطلاحی جرم :

"جرم در لغت به معنای گناه است" (سیاح، ۱۳۷۱، ۱: ۲۱۰)

و در اصطلاح عبارتست از «عملی است که قانون آنرا از طریق تعیین کیفر منع کرده باشد» (جعفری لنگرودی، ۱۳۷۷، شماره ۱۵۶۰)

- معنای لغوی و اصطلاحی جریحه دار کردن : " جریحه در لغت به معنای زخمی است" (سیاح، ۱۳۷۱، ۱: ۲۱۲)

و از نظر اصطلاحی جریحه دار کردن به معنای زخمی کردن و مجروح ساختن است.

- معنای لغوی عفت : " عفت از جهت مصدر به معنای ترک شهوات و پاکی خوی و جسم از گناه و اگر در واژه عفاف در نظر بگیریم به معنای پاکدامنی، سادگی، پرهیزگاری و باز ایستادن از حرام بکار رفته است". (سیاح، ۱۳۷۱، ۱۰۷۳)

- معنای لغوی عمومی : عمومی نیز در لغت به معنای «منسوب به عموم، همگانی و آنچه که منسوب و مربوط به همه مردم باشد معنا شده است» (سیاح، ۱۳۷۱، ۱۱۰۴)

با توجه به تعاریف فوق «عفت عمومی» در تعریف ذیل آمده است.

"«عفت معروف است و عفت عمومی درجه ای است از عفت که نوع مردم (نه عموم) علاقه به صیانت آن داشته باشند و تابع شرایط زمان و مکان است" (جعفری لنگرودی، ۱۳۷۷، شماره ۳۶۰۷)

۸-۱ تعریف جرم جریحه دار کردن عفت عمومی :

آنجا که این جرم از جرائمی است که کمتر به آن پرداخته شده و لذا تعریف جامع و کاملی از جریحه دار کردن عفت عمومی ارائه نداده اند. در یکی از تعاریفی که برای آن آمده بیان شده "«هر عمل و رفتاری است که از نظر اکثریت افراد یک ملت مغایر با ارزشهای پذیرفته شده اخلاقی باشد و ارتکاب آن باعث هتک حیثیت شخص طرف جرم گردد" (ولیدی ۱۳۸۶ و ۱۹۵)

و در تعریف دیگر آمده است "اطلاق میشود به انجام عمل خلاف عفتی در ملا عام، گواپنکه تعبیر خلاف عفت بودن عملی در هر جامعه به اداب و رسوم آن جامعه مربوط میشود و ممکن است عملی در یک جامعه خلاف عفت و در یک جامعه دیگر امر عادی و بی اهمیت تلقی شود" (قضایی، ۱۳۷۳، ۵۴۸)

همانطور که ملاحظه میشود در بیان تعاریف کلی بودن و ابهام بوضوح دیده میشود که این نکته تأثیر زیادی در تعیین مصادیق این جرم (جرم جریحه دار کردن عفت عمومی)

دارد بنابراین با توجه به موارد بیان شده لازمست تعریف دقیق و مشخصی در این زمینه صورت گیرد بنظر می رسد جرم جریحه دار کردن عفت عمومی عبارتست از «ارتکاب هرگونه اعمالی که توأم با ابراز تمایلات جنسی باشد بصورت علنی و در ملاء عام به نحوی که عرف جامعه نتواند آنرا بپذیرد).

۹-۱ جایگاه جرم جریحه دار کردن عفت عمومی نسبت به سایر جرایم مشابه

باتوجه به موضوع در فرهنگ حقوقی ما اصطلاحاتی وجود دارند که ممکن است در پاره ای موارد در ارائه تعاریف برای آنها خلط مبحث صورت گیرد مفاهیمی چون اخلاق حسنه، عفت عمومی، هتک ناموس، هتک عفت، منافیات عفت ... که ذیلاً برای روشن شدن بحث این موضوع را بررسی می کنیم.

۹-۱-۱ **نقض اخلاق حسنه** : در تعریف اخلاق حسنه چنین آمده «قواعدی است که در زمان و مکان معین توسط اکثریت یک جامعه رعایت آن لازم شمرده می شود یا عمل به آنها نیکو تلقی می شود و فاقد ضمانت اجرا می باشد مقررات اخلاقی هم بدون ضمانت اجرا نیستند» (جعفری لنگرودی ۱۳۷۷، ۱: ۷۸۵) ماده ۶ آئین دادرسی مدنی ایران در این زمینه مقرر می دارد «حداقل موازین اخلاقی که از نظر متعارف مردم یک قوم یا سکنه یک کشور نقض آنها ناپسند شمرده می شود» طبق این تعاریف جرایمی که معیارها و موازین اساسی اکثریت جامعه را هدف قرار می دهند و آنها را جریحه دار می کنند جرایم علیه اخلاق حسنه محسوب می شوند.

۹-۱-۲ **جریحه دار کردن احساسات عمومی** : اعمال و رفتاری که احساسات عمومی مردم یک جامعه را تحت تأثیر قرار می دهد به نحوی که مردم از دیدن، خواندن و شنیدن آن احساس ناراحتی کنند و خواستار مقابله با چنین اعمالی باشند جریحه دار شدن احساسات عمومی گویند مثل دیدن کودکان فقیر خیابانی، رهاسدن دو بیمار در حاشیه اتوبانی در فروردین ماه امسال (سال ۱۳۹۰)، حادثه وحشیانه قتل در ملاء عام در سعادت آباد که در پاییز سال ۱۳۸۹ رخ داد و ... به دلیل اهمیت موضوع در قانون برای آن جرم انگاری شده چنانچه ماده ۹۷۵ قانون مدنی در این زمینه چنین مقرر می دارد «محکمه نمی تواند قوانین خارجی و یا قراردادهای خصوصی را که برخلاف اخلاق حسنه بوده و یا بواسطه جریحه دار کردن احساسات جامعه یا به علت دیگر مخالف با نظم عمومی محسوب می شود به موقع اجرا گذارد اگرچه اجرای قوانین مزبور اصولاً مجاز باشند»

۹-۱-۳ **هتک ناموس** : در ترمینولوژی حقوقی هتک ناموس این چنین تعریف شده است «همه امور جنسی شرم آور در عرف یک جامعه که به منظور واقعه و یا شروع در آن صورت گیرد» (جعفری لنگرودی، ۱۳۷۷) ۵: شماره ۱۴۹۴۶) باتوجه به اینکه عنوان ثانوی هتک ناموس زناست و باتوجه به تعریف ارائه شده آن در ماده ۶۳ قانون مجازات اسلامی دخول شرط تحقق این جرم است هتک ناموس عبارتست از «انجام عمل جنسی با زن به زور و برخلاف میل و اراده او» (قضایی، ۱۳۷۳، ۵۵۲)

۱-۹-۴ **هتک عفت:** "هتک در لغت به معنای پاره کردن است و در اصطلاح به معنای تجاوز به اشخاص و اموال و اعراض آنها و جریحه دار کردن افکار عمومی است بطوریکه متجاوز مشمول کیفر مقرر در قانون جزا گردد" (جعفری لنگرودی ۱۳۷۷ شماره ۶۱۳۳) باتوجه به تعریف فوق هتک عفت عبارتست از "اعمال منافی عفت بدون دخول و بدون رضایت طرف مقابل با عفت اکره، عمل منافی عفت غیر از زنا با اکره و عفت و مجازات این موارد علاوه بر مجازات ضرب و جرح احتمالی تعزیر است" (صناعی زاده، ۱۳۷۳، ۳۳۴) لازم به ذکر است اعمال فوق چه بصورت علنی باشد و موجب جریحه دار شدن عفت عمومی شود و یا بصورت پنهانی مثل تقبیل، تفخید، مضاجعه صورت گیرند همگی هتک عفت محسوب می شوند.

۱-۹-۵ **منافیات عفت:** "امور جنسی شرم آور در عرف یک جامعه که به منظور واقعه و یا شروع در آن صورت نگیرد و اگر صورت بگیرد به آن هتک ناموس گویند در اینجا ملاک غرض مجرم است" (جعفری لنگرودی، ۱۳۷۷، ۴: شماره ۱۳۴۶۶) در قانون اعمال زیر تحت عنوان منافیات عفت آمده است "تجارت یا توزیع تصاویر خلاف عفت و اخلاق عمومی (ماده ۲۱۳ مکرر قانون جزا) و تشویق به فساد اخلاقی و شهوترانی و استفاده از فحشا (قوادی، داشتن فاحشه خانه و اجیرکردن فاحشه همگی منافی عفت هستند" (جعفری لنگرودی همان مأخذ و شماره)

اینگونه به نظر می آید که قلمرو اعمال منافی عفت بسیار زیاد است و اعم است از هتک عفت و هتک ناموس.

۱-۹-۶ **جرایم علیه عفت و اخلاق عمومی:** که عنوان فصل هجدهم باب تعزیرات قانون مجازات اسلامی را به خود اختصاص می دهد و عبارتست از «هرگونه روابط جنسی ناشی از تمایل زن و مرد با یکدیگر است که از حد و مرز متعارف جامعه فراتر باشد به نحوی که جامعه نتواند آنرا غمض عین کند بلکه به عنوان یک عمل ضد عفت و اخلاق عمومی مردود و مستحق مجازات می باشد» (ولیدی، ۱۳۸۶، ۵۲)

در تعریف دیگر "اطلاق می شود به انجام عمل خلاف عفت در ملاء عام که در هر جامعه به آداب و رسوم آن مربوط می شود" (قضائی، ۱۳۷۳، ۵۴۸) این نوع جرایم آن بخش از عفت و اخلاق عمومی را که هتک آنها عرفاً و شرعاً مذموم و شرم آور است جریحه دار می کند که مهم ترین آنها عبارتند از زنا، لواط، قوادی، تمتع نامشروع جنسی همچون مضاجعه، تقبیل، تفخید، تشویق مردم به فساد و فحشا، تجارت و توزیع تصاویر و نوشته های قبیح و ازاله بکارت" (م ۶۳۷ الی م ۶۴۱ قانون مجازات اسلامی) (اباذری فومشی، ۱۳۸۷، ۱۰۰)

به نظر می رسد ارتکاب هر نوع عمل و رفتاری که برخلاف عفت و پاکدامنی جامعه باشد در ملاء عام موجب جریحه دار شدن عفت عمومی شده و از جمله جرایم جریحه دار کردن عفت عمومی محسوب می شوند.

فصل دوم

جرم جریحه دار کردن عفت

عمومی در آئینه قانون